

[Leonhard Hansen.]

gerne og at udfærdige Svendeprovregulativerne. For Lønnens Vedkommende var det altsaa Mindstelønningerne, Fællesudvalgene havde til Opgave at fastsætte, og Størrelsen af disse har ikke været overvældende inden for forskellige Fag. Ved Lærlingelovens Bestemmelse om, at Lærlingelønnen skulde være den ved kollektiv Overenskomst i Faget fastsatte, blev der imidlertid mellem forskellige Organisationer truffet saadanne Overenskomster, ogsaa om Lærlingelønninger ud over Mindstelønnen. Men Forholdene er ikke de samme paa det Omraade, og der er ikke opnaaet samme Resultat, som blev naaet gennem de faglige Udvalg med Hensyn til Mindstelønnen. Naar den højtærede Minister nu siger, at alle Muligheder er ikke prøvet, er det altsaa ikke rigtigt, for man har rundt omkring i de forskellige Fag netop gjort Forsøg paa at faa fastsat Lønninger ud over Mindstelønnen, uden at det er lykkedes.

Jeg har Oplysning om, at der inden for ca. 43 Fag af de over 100, der findes her i Landet, er stærkt varierende Bestemmelser. Nogle Steder har man de saakaldte Henstillinger fra Arbejdsgivernes Hovedorganisation. Der er kun 5, hvor man har de samme Dyrtidstillægsbestemmelser, som er gældende for Ungarbejdere. Der er 25, hvor man har truffet forskellige, meget varierende Bestemmelser med Hensyn til Dyrtidstillægget til Lærlinge. Men adskillige Fag — og det er altsaa efter de Oplysninger, jeg har kunnet indhente, de fleste — har ikke Særoverenskomster for Lærlingelønningerne. Dersom saadanne Overenskomster ikke findes, skal, som den højtærede Minister ogsaa nævnte her, det særlige Nævn ved Flertalsafgørelse fastsætte Lønnen. Med den Sammensætning, dette Nævn har, 2 Repræsentanter fra hver Side, fra Arbejdsgiver- og Arbejderside, og med en Opmand, som ingen Verdens Beføjelse har, ud over at der staa i Lærlingelovens § 4, at han kan offentliggøre det Syn, han har paa, hvordan det burde være med Hensyn til Lønningerne inden for det paagældende Fag, kan man sige sig selv, at dette Nævn betyder ingen Verdens Ting. Naar det drejer sig om Lønninger ud over det i Lærekontrakten fastsatte, saa kommer det ikke til Afgørelse noget Sted. Arbejdsgiverne kan bare sige nej, og saa er der ikke noget at gøre.

Jeg forstaaer slet ikke de Bemærkninger, den højtærede Minister kom med om tvungen Voldgift i Forbindelse med den Tanke, som er nedlagt i det socialdemokratiske Forslag. Jeg kan ikke se, at det har det fjerneste

med tvungen Voldgift at gøre, men jeg kan se, at det er en fuldkommen urimelig Bestemmelse, man har i Lærlingelovens § 4. Jeg var med til at lave denne Lov i sin Tid og var Ordfører for Forslaget her. Der var adskillige Ting, som det ikke var muligt for os at faa gennemført. En af disse Ting var altsaa, at vi skulde gaa paa Kompromis med et andet Parti, og Resultatet blev, at denne Lov kom til at se saa sjov ud, som den gør, og ingen Verdens Betydning har. Jeg har aldrig hørt, at et Nævn med 2 Repræsentanter for hver af Parterne og en Opmand, som kan afsige en Kendelse, skulde være tvungen Voldgift. Vort Forslag kommer til at virke paa samme Maade som Den faste Voldgiftsret, hvor man har en Opmand, der afsiger en Kendelse, som begge Parter maa bøje sig for, uden at det derfor betragtes som tvungen Voldgift.

Lærlingelønningerne er ganske vist steget siden Lovens Ikrafttræden i 1937, om ikke af anden Grund saa som Følge af de unormale Forhold under Krigen med Ændringen i Prisforholdene, der nødvendigjorde, at Mestrene maatte forhøje Lønningerne for overhovedet at kunne faa Lærlinge. Der er ogsaa fra Arbejderorganisationernes Side øvet en Indsats ved at søge Mindstelønningerne forhøjet enten ved en Hævelse af Satserne eller ved Gennemførelse af Dyrtidstillæg, men dette sidste er altsaa ikke lykkedes for alle Fag. De almindelige Reguleringer af voksne Arbejders Lønninger under Krigen har principielt ikke vedrørt Lærlingelønningerne. Den eneste Undtagelse herfra bestaar i, at Arbejds- og Forligsnævnets Formandskab ved Kendelse af 1. Juni 1944 har fastsat, at der i Lønoverenskomsten for Lærlinge i Metalindustrien til Bestemmelsen om Mindstebetaling føjes en Bestemmelse om Dyrtidstillæg af 12 Øre efter de for Ydelse af Dyrtidstillæg sædvanligt gældende Regler.

Spørgsmaalet om Nævnets Kompetence paa dette Omraade verserede i ca. halvandet Aar for Domstolene, men i Oktober 1945 er Nævnets Kompetence blevet endeligt fastslaaet af Højesteret.

Dyrtidstillægget er senere blevet forhøjet fra disse 12 Øre til 18 Øre pr. Time.

Jeg gør yderligere opmærksom paa, at det eneste Omraade, hvor der er truffet saadanne Regler, er Metalindustrien, trods store Anstrengelser inden for andre Fag fra Arbejderorganisationernes Side for at faa gennemført noget lignende. Denne Ordning om Dyrtidstillæg, der er fremkommet som Følge af en Overenskomst mellem Fagets Arbejdsgiver- og Arbejderorganisation, er